

Valtuutettu Johannes Yrttiaho ym. aloite: Aloite potilaan hoitoon pääsyt turvaamiseksi Turun terveysasemilla

Terveydenhuoltolain 51 §:n mukainen hoitoon pääsy ei toteudu Turun kaupungin perusterveydenhuollossa. Yksinomaan puhelin- ja verkkopalveluna järjestetty terveysasemien ajanvaraus ei pysty vastaamaan potilaiden yhteydenottoihin eikä aikaa lääkärille tai hoitajalle pystytäkään antamaan. Ajanvarauspuheluita tulee tällä hetkellä keskimäärin 2000 päivässä.

Vastaavia ongelmia on esiintynyt merkittävässä mitassa myös aiempina vuosina, mutta nyt lainvastainen tilanne on ollut erityisen pitkäkestoinen, palvelut laajasti kattava ja siten poikkeuksellisen vakavasti ihmisten perusoikeuksia, henkeä ja terveyttä vaarantava. Vastaanottoaikaa hoitajalle tai lääkärille ei saa, läheteitä ei saa, edes reseptejä ei pysty uusimaan. Tilanne on jatkunut yhtäjaksoisena jo ainakin alkuvuodesta saakka.

Terveydenhuoltolain 51 § 1 momentin mukaan: "Kunnan on järjestettävä toimintansa siten, että potilas voi saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteyden terveyskeskukseen tai muuhun terveydenhuollon toimintayksikköön. Terveydenhuollon ammattihenkilön on tehtävä hoidon tarpeen arviointi viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun potilas otti yhteyden terveyskeskukseen, jollei arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavassa erikoissairaanhoidossa hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut toimintayksikköön."

Lainmukaiset määräajat yhteyden saamisessa terveydenhuollon toimintayksikköön ja hoidontarpeen arviointiin eivät toteudu. Hoitoa ei käytännössä myöskään saa, siten kuin terveydenhuoltolain 51 §:n 2 momentin perusteella tulisi saada.

Useiden kansalaisilta saamienei yhteydenottojen, julkisuudessakin esillä olleiden ja Turun kaupungin hyvinvointitoimialalta saamienei tietojen perusteella on selvää, että tilanne on terveydenhuoltolain vastainen. Aluehallintovirastossa terveysasemien tilanne on useiden kanteluiden myötä vireillä valvonta-asiana. Olen jättänyt asiasta kantelun myös eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Hätätoimena kaupunki on kehottanut ihmisiä saapumaan suoraan terveysasemalle. Myöskään paikan päällä palvelua ei ole voitu järjestää lain edellyttämällä tavalla. Vain osa jonoon tulleista on saanut asiansa jollain tavalla käsittelemään. Kaupunki on samaan aikaan sulkenut alueellisia terveysasemiaan ja keskittänyt niiden toimintaa kaupungin keskustan asemalle. Se tarkoittaa käytännössä, että terveysasemalle paikan päälle on vaikeampi päästä hoitoa jättämään ja vaatimaan. Monet palvelua tarvitsevat jättävät sitä kokonaan

hakematta ja ne, joilla on varaa ostavat palvelut yksityisiltä palveluntarjoajilta. Resurssit Turun kaupungin terveysasemilla eivät selvästikään ole riittävät ihmisten palvelemiseen.

Ongelmien taustalla ovat pitkään jatkuneet terveydenhuollon ammattihenkilöstön rekrytointivaikkeudet, jotka kohdistuvat nimenomaan Turun kaupunkiin työnantajana, ja joiden korjaamiseksi ja mm. henkilöstön palkkatason parantamiseksi virkajohdon olisi tullut jo aikaa sitten ryhtyä toimiin.

Avoterveydenhuollon ylilääkärin julkisuuteen (TS 19.8.) antaman lausunnon mukaan akuuttien ongelmien ratkaiseminen ja palveluiden lainmukaisuuden turvaaminen edellyttäisi vähintään 20 hoitajan palkkaamista - kymmenen hoitajaa lisää puhelinpalveluun ja vähintään kymmenen vastaanottotyöhön. Hyvin nopeasti tarvitaan myös palkkaohjelma, jolla Turun kaupungin koko sotehenkilöstön ympäröintiä heikompi palkkataso kurotaan kiinni ja varmistetaan kaupungin pärjääminen lähitulevaisuudessa entisestään kiristyvässä kilpailussa ammattityövoimasta.

Vastuu palvelun lainmukaisuudesta ja tarvittavien hoitajien palkkaamisesta on Turun kaupungin hyvinvoinnin palvelukokonaisuuden johtavilla viranhaltijoilla ja viime kädessä kaupunginhallituksella, joka hallintosäännön mukaan vastaa kaupungin toiminnan lainmukaisuudesta ja kaupungin henkilöstöpolitiikasta.

Palveluiden siirtyminen sotealueille 1.1. 2023 ei ole peruste viivyttää tämän Turun kaupungin vastuulla edelleen olevan asian hoitamista.

Edellä todetun perusteella esitän, että

Kaupunki palkkaa välittömästi vähintään 20 uutta hoitajaa pysyviin palvelusuhteisiin kilpailukykyisellä palkalla, jotta perusterveydenhuollon palvelut saatetaan kaikkien tarvitsevien ulottuville ja vastaamaan terveydenhuoltolain vaatimuksia, ja että

Kaupunki käynnistää välittömästi palkkaohjelman, jolla sosiaali- ja terveydenhuoltoalan henkilökunnan palkkatasoa nostetaan, jotta kaupunki voi jatkossa pärjätä kilpailussa ammattityövoimasta.

Johannes Yrttiaho
kaupunginvaltuutettu

Yrttiaho Johannes (VAS)

Kannattajat (9 kpl)

Lindfors Jaakko (VAS)
Koiranen Sara (VAS)
Sandelin Elina (VAS)
Furuholm Timo (VAS)
Andersson Li (VAS)
Hersi Muhiadin (VAS)
Muukkonen Mirka (VAS)
Kaunilahti Leena (VAS)
Mäkipää Anna (VAS)